

УДК 811.161.23'373.2(477.86+477.74)

Г. В. СЕНИК

ВАРІАНТИ ІМЕН ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ НЕОФІЦІЙНИХ АНТРОПОНІМІВ

У статті аналізуються варіанти імен, які виступають у ролі неофіційних антропонімів мешканців сіл Івано-Франківщини та Одещини. Такого типу оніми розподіляються між групами залежно від мотивів номінації. Виділяються особливі регіональні варіанти, які не зафіксовані у словнику власних імен І. І. Трійняка. Визначаються способи творення відіменних неофіційних назв та з'ясовується специфіка їх вживання у зазначених регіонах.

Ключові слова: регіональна антропонімія, прізвисько, сімейно-родове іменування, вулична назва, варіанти імен.

Протягом кількох десятиліть здійснюється дослідницька робота над збором, опрацюванням та описом регіонального самобутнього антропонімічного матеріалу, що залишається одним з найцікавіших і найбагатших з точки зору семантики, словотвору, стилістики. В даній статті описано результати деяких спостережень сфери неофіційних іменувань людини. Метою нашого дослідження стали варіанти імен, які використовуються в сучасному селі як *прізвиська чи вуличні назви*.

Неофіційні іменування належать до такої категорії онімів, які функціонують тільки в розмовному мовленні і є невичерпним живим джерелом людської творчості, культури. Нині маємо чимало праць, у яких порушуються питання термінологічної усталеності, семантики та способів творення таких антропонімів. Сучасні дослідники продовжують та розвивають ідеї В. Охримовича, В. Ястребова, М. Сумцова, В. Никонова, М. Худаша, П. Чучки. Цьому сприяє і розширення кола проблем, які піднімають нові мовознавчі науки: соціолінгвістика, етнолінгвістика, когнітивна лінгвістика. Вони допомагають розкрити в капсулі прізвиська не тільки інформацію про особу, але й про «особливості певної епохи, що сприяє розширенню культурного портрету нації» [9, с. 1].

У наукових розвідках з даної тематики представлено матеріал різних регіонів України: прізвиська Закарпаття досліджує П. Чучка, народно-побутову антропонімію Войківщини — Г. Вучко та Д. Бучко, Луганщини — Н. Федотова, Наддніпрянщини — І. Сухомлин, Гуцульщини — М. Лесюк, В. Близнюк, Покуття — Г. Ліщинська, Західного Полісся — Г. Аркушин, Н. Шульська, Наддністрянщини — Р. Осташ, Тернопільщини — О. Вербовацька, Львівщини — М. Наливайко. Крім українських прізвиस्क, маємо можливість познайомитися і з російськими неофіційними іменуваннями Одещини, які проаналізовано Л. Баранник, Н. Швецовою, та Донеччини — С. Струсь-Проценко, а також з онімами болгарських сіл Запорізької області — А. Міхіна.

Кожен регіон характеризується своєю специфікою іменування особи. Нашу увагу привернуло використання варіантів імен, які є одним із видів неофіційної (народно-побутової) антропонімії, засобом розпізнавання та характеристики носіїв, на Івано-Франківщині та Одещині.

Звертаючись до наукових досліджень, зауважимо, що досі не існує єдиного погляду на розуміння понять, які є складовими частинами неофіційної системи іменувань. Г. Бучко та Д. Бучко, проаналізувавши матеріал, зібраний у бойківських селах, виділили п'ять видів неофіційних антропонімів, серед яких на першому місці гіпокористичні варіанти імен:

- 1) гіпокористичні варіанти особових імен;
- 2) посесивні та деякі інші деривати від прізвищ;
- 3) посесивні та інші деривати від імен батьків або чоловіка;
- 4) індивідуальні прізвиська;
- 5) сімейно-родові (спадкові) іменування, що генетично відрізняються від офіційного прізвища носія [2, с. 5].

Ця класифікація вносить деякі корективи в розуміння поняття, адже раніше будь-яке неофіційне іменування називали цим терміном. Крім загальновідомого визначення *прізвищевої назви*, поданого в монографії М. Худаша «З історії української антропонімії» [10, с. 83], молоді вчені, досліджуючи цей вид антропонімів, пропонують свої визначення, які розширюються чи уточнюються залежно від аспекту дослідження.

У дисертації М. Наливайко знаходимо таке визначення *прізвиська*: «...неофіційне іменування, яке дають номінатори особі чи колективі людей за індивідуальними ознаками, а також за спорідненістю і свояцтвом між носієм і членами родини для ідентифікації і конкретизації. Прізвищам притаманні індивідуальність, конотативне забарвлення і вмотивованість» [3, с. 5].

Дуже цікаве, детальне і концептуально нове тлумачення такого типу онімів подає у своїй дисертації Н. Федотова, яка досліджувала когнітивний аспект творення, сприйняття та інтерпретації прізвищ: «*Прізвиська* — антропоніми неофіційної сфери функціонування, які виражаються одним чи кількома словами та вживаються як стислі тексти, що відрізняються формальною структурно-семантичною нерозгорнутістю й розкриваються в мотиваційному тексті. Вони характеризуються підвищеною інформативністю й експресивно-емоційною забарвленістю, компресують у своєму змісті характеристики зовнішніх і внутрішніх особливостей носія імені, імпліцитно представлені через асоціативний зв'язок з предметами чи явищами навколишньої дійсності» [9, с. 5]. І справді, майже за кожним індивідуальним прізвищем дуже часто криється ціла історія виникнення.

Усний характер функціонування прізвищ зумовлює проблему збирання матеріалу, коли дослідник обов'язково має врахувати ряд етичних моментів, пов'язаних із специфікою такого роду найменувань. Адже присутність «сторонніх» накладає обмеження на використання у бесіді прізвищ. Норми і частотність вживання прізвищ як самостійних іменувань багато в чому залежить від того, як ставляться до них їх носії (сприймаються ними як образливі чи жартівливі). Власне індивідуальні оніми переважно сприймаються як образливі, бо вони більш за все володіють експресією, чітко мотивовані та часто вказують на негативні риси носія. У зв'язку з цим не кожен інформант погоджується назвати чи пояснити походження індивідуальних прізвищ, а от *вуличних назв* можна почути багато. Сімейно-родові іменування вивчали ономасти різних регіонів України, проте й дотепер немає усталеної термінології щодо цих антропонімів (Р. Осташ використовує термін *родинні, родові прізвиська* [4], П. Чучка — *родичівські або генесіонімічні прізвиська* [12], В. Чабаненко — *колективно-родинні прізвиська* [11]). Н. Шулська у своїй статті «Сімейно-родова антропонімія Західного Полісся» подає диференціацію термінів *прізвисько* і *вулична назва* мешканцями даного регіону: прізвищами означають переважно індивідуальні неофіційні антропоніми, тоді як назви по-вуличному — це сімейно-родинні (спадкові) найменування [13, с. 54].

З цього приводу дуже слушним є зауваження вже вище згаданих авторів: прізвисько насамперед характеризує особу, а тоді ідентифікує, а сімейно-родове іменування в поєднанні з іншими компонентами антропонімічної системи ідентифікує особу [2, с. 4]. Що залишається після людини? Її ім'я. Якщо вона проявила себе певним чином, досягла чогось у своєму житті, то ім'я її живе далі в дітях, онуках, правнуках... Пригадаймо Біблію: імена дванадцяти колін Ізраїлевих передавалися із покоління в покоління, а якщо пригадати дружину Лота, то вона так і залишилася *Лотовою* дружиною.

Проблемі творення відантропонімних, а власне відпрізвищевих прізвищ (так часто їх називають автори) присвячено ряд статей російських ономастів (О. Бороніна, І. Ніколаєв, З. Нікуліна, Т. Мещерякова, П. Поротников). Такого типу найменування «є самостійним видом прізвищ, майже не пов'язаних з іншими, частіше психологічними критеріями, які лягають в основу прізвиська. Тому при аналізі цих онімів можна відволіктися від психологічних нюансів» [1, с. 25].

Як бачимо, дехто з ономастів і такого типу іменування називає *прізвищками*. П. Чучка, аналізуючи прізвища закарпатських українців, пише, що «прізвищами ставали готові лексеми,

які досі реально функціонували на статусі сімейних прізвищ, тобто прізвищевих назв або особових імен. Здебільшого це були рідко вживані імена в різних їх формах, нестандартні імена по батькові, живі вуличні прізвища...» [12, с. XXIV]. Цей процес продовжується і сьогодні. Варіанти імен і утворені від них посесивні форми функціонують у другому, третьому, четвертому поколіннях: *Іванцьо*— *Галі Йванцева* (*Йванцева донька*), *Михайло Галі Йванцевог* (*Йванцев внук*), *Петро Михайла Галі Йванцевог* (приклади наші), тобто «продовжують реалізувати давній неофіційний спосіб позначення родинності — закріплювати пам'ять про предків в іменуваннях їх нащадків» [12, с. XXVII].

На Опіллі (Галицький район Івано-Франківської області) в ролі неофіційних іменувань використовуються:

— оніми, в основі творення яких лежать варіанти імен (включаючи й іншомовні) самих носіїв: *Васгль*, *Василиш*, *Басько*, *Базель*, *Базик*, *Базілій* (*Базілій*) (с. 60 — сторінка у дужках свідчить про фіксацію вказаних варіантів у «Словнику власних імен» / *Трійняка* [8]) від *Василь* (пор. з польськ. *Vazyli*), *Густа* (чоловіче) від *Августин* (творення цього варіанта імені пояснюємо взаємодією таких явищ, як афереза та апокопа), *Михалко*, *Місенько*, *Хасько* (*Михасько* с. 238) від *Михайло*; *Марцин* (с. 218) від *Мартин*, *Мелясь* від *Омелян*, *Казик* (с. 162) від *Казимир*, *Кимоша* від *Яким*, *Ладимірка* (с. 75, чол. *Ладимір*) від *Володимира*, *Лгнка* (с. 266) від *Олена*, *Йвах*, *Йвасик*, *Йванцьо*, *Йвак*, *Йоган* від *Іван* (с. 144, у словнику усі варіанти з початковим *I*: *Івах*, *Іванцьо*...), *Йваська* (с. 145) від *Іванна*, *Галюсі* (с. 80) від *Галина*, *Дана* (с. 50) від *Богдан* (афереза), *Руська* (с. 314) від *Розалія*, *Симань*, *Симко*, *Сьома* (с. 332) від *Семен*, *Орко* (с. 274) від *Орест*, *Саварїн* (с. 329) від *Северин*, *Сйвон* (с. 319) від *Сава*, *Стах* (с. 276) від *Остап*, *Фрон* (с. 345) від *Софрон* (явище аферези), *Штифась* (с. 349) від *Степан*, *Мері*, *Маролька* (*Марулька* — с. 213), *Мерена* (*Марена* — с. 212), *Мулька* (с. 214) — *Марія*, *Феджіка* — *Федір*, *Андреица* (*Андрейцьо* с. 33) — *Андрій*, *Фрідрик* (пор. польськ. *Фридерік*) —■ *Фрідріх*;

— оніми, причиною виникнення яких стала деформація імен, викликана дефектами мовлення (часто дитячого): *Вафа* від *Вася*, *Хома* від *Рома*, *Цькола* від *Микола*, *Толька* (жіноче) від імені *Словка* (*Славка* (с. 419) — *Ярослава*), *Дзьмітро та Аванька* — такі прізвища отримали особи, які заїкалися; *ШтїУан* (*Штефан*) від *Степан*, *Іцьо* (*Орцьо*) від *Орест*, *Мїрик* (*Дмитрик*), *Цяньці* (*Катеринці*) від *Катерина*, *Вінка* (*Михайлінка*), *Минтала* (ім'я *Михайлина* вимовляла як *Минталіна*), *Сянда* від *Олександра*, *Мацько*, *Мньйцько* — ці варіанти пов'язані з вимовою імені *Михайло* (*Михасько*, *Місько*), *Танька* (*Ганька* — жінка гаркавить) (детальніше про це йдеться у статті «Особливості мовлення як джерело творення прізвищ» [6, с. 30—36];

— оніми, в основі творення яких лежать варіанти імен когось із близьких родичів:

патроніми — назви за іменем батька: *Шпиродонко* (*Спиродонко* с. 326) від *Спиридон*, *Прецько* (с. 304) від *Прокіп*, *Тадик* (*Тадек* — *Тадзик* — с. 372) від *Тадей**

машироніми — назви за іменем матері: *Михайлгна* (чоловіче), *Сабгнка Йван* (*Сабіна*), *Ма-лангй* (*Меланія*);

пропашироніми — назви за іменем діда: *Герасим*, *Афтанас*, *Климак* — дід *Клим*, *Процак* — дід *Прокіп*;

пропатроніми — назви за іменем бабусі: *Дмитро Маланка*.

Дуже часто трапляється так, що інформанти не можуть пояснити походження того чи іншого прізвища. У процесі збирання матеріалу мали місце поодинокі випадки, коли інформанти намагалися дати свою версію походження таких назв. Причиною незнання походження прізвищ найчастіше є втрата інформації про предків, вихід з активного вжитку застарілої лексики чи, навпаки, створення, особливо молоддю, своєрідних оказіоналізмів, використання жаргонізмів чи іншомовної лексики, а також можливі й фонетичні помилки при використанні сімейно-родової назви. Наприклад: в основі іменування *Миханьки* (син — *Миханьків*, дочка — *Миханькова*) лежить варіант імені прадіда — *Миханько* (від *Михайло* — с. 238). До правнука родове ім'я дійшло у формі «*Миханік*» (хлопець не має ніякого відношення до механіки). Отож у майбутньому пояснити правильно походження цього оніма уже ніхто не зможе і, можливо, тоді велику роль відіграє народна фантазія. Але цей приклад яскраво пояснює те, чому часто односельці не можуть пояснити походження того чи іншого прізвища. Такого типу явища є, за словами О. Суперанької, ономастичними універсальними (це специфічні риси, які властиві всім або багатьом іменам різних мов, і спільні закономірності, згідно з якими розвиваються ономастичні системи): при тривалому використанні одного й того ж імені у одного й того ж об'єкта відбувається поступова втрата мотивації імені, а відповідно і втрата внутрішньої форми імені [7, с. 352].

Як ще один тип найменувань можна виділити оніми, які виникли внаслідок звукових асоціацій імен зі словами, що не мають відповідників серед загальновідомих апелютивів та онімів: *Бе'дьо* від *Богдан*, *Катиянка* від *Катерина*, *Петегеса* від *Петро*.

Матеріалом для дослідження на Одещині послужили неофіційні іменування мешканців деяких сіл Овідіопольського, Білгород-Дністровського та Татарбунарського районів. Зібрані нами оніми на півдні України розподіляємо між такими ж групами:

— оніми, в основі творення яких лежать варіанти імен самих носіїв: *Коляндра* (Коляндра с. 229), *Куля* від *Коля*; *Міхеи* (Михей с. 240) від Михайло; *Славу́та* (с. 419) від Ярослав; *Турик* (с. 45) від Артур; *Тбха* (Янтоха — с. 88) від Анатолій; *Льоня* (с. 265) від Олексій, *Наталґца* від Наталя, *Марена* (с. 212), *Манька* (с. 212), (с. 214) від Марія; (Мироська с. 235) від Мирослава; *Женечка* від Євгенія; від Віталій; (с. 67) від Віктор; *Зґка*, *Зініка* від Зінаїда; *Жбрік* (с. 87), (с. 87), від Георгій; *Гбша* (с. 147) від Ігор; *Петріка* (с. 293) від Петро; *Ф* від Феодосія; *Юльця* від Юлія; (Сашук — с. 262) від Саша;

— оніми, в основі творення яких лежать варіанти імен когось із близьких родичів: батька: *Фбнька* (с. 21) — Агафон; *Клемаш* (с. 178) — Климентій; *Колюся* (с. 229) — Микола; *Коля Мирбн* — Мирон; *Боря* — Борис; *Ярмал* (с. 133) — Єрмолай; *Гбга* (с. 86) — Георгій; *Юра Боря* — Юрій Борисович;

діда, прадіда: *Єме́ля* (с. 269) — Омелян; *Тербн* (с. 358) — Терентій; (Макарчик — явище синкопи) — Макар; *Ананько* (с. 30) — Ананій; *Кйрик* (с. 173) — Кирило; *Фбнчик* — Филімон; *Трушка* (с. 336) — Трохим; *Спірка* (с. 326) — Спиридон; *Тзтик* — Тит; *Діонґсій* (с. 104) — Денис; *Прокбша* (с. 305) — Прокопій; *Прбгика* (с. 307) — Прохор;

матері: *Парастійця* (Парасиця с. 287) Параска; *Коля Рйзя* — Ірина; *Ляда* — Лідія;

бабусі: *Ве'тя* (с. 129) — Єлизавета; *Коля Ярина* — Ярина;

— оніми, причиною виникнення яких стала деформація імен, викликана дефектами мовлення:

Здебан — у дитинстві, коли запитували, як звати батька, відповідав: «Здебан» (Степан); *Гуда*, *Ялбдя*, *Лятік* — так вимовляли діти свої імена (Люда, Володя, Гнатик); від Світлана (жінка шепелявить).

Якщо говорити про імена та їх варіанти в цілому (враховуючи не тільки офіційні імена носіїв), то можна виділити ще одну групу, яка буде характерною не тільки для названих регіонів:

— оніми, в основі творення яких лежать імена історичних героїв, кіногероїв: *Анфіса*, *Бейжа* — так називають жінок легкої поведінки (за аналогією з героїнями кінофільмів); *Кір'ян Інютін* — схожий на героя фільму «Вічний поклик»; *Чучо*, *Віктор Карено* — чоловіки, схожі на героїв мексиканських серіалів; *Василь Іванович* (Чапаев) — любить командувати, дуже запальний; *Йосип* — прізвисько чоловіка на прізвище Пільсучський (за аналогією з польським політичним діячем Юзефом Пілсудським).

Таким чином, даний тип неофіційних іменувань характерний і для Івано-Франківщини, і для Одещини. Але в Західній Україні більш широко представлені варіантні ряди імен, до складу яких часто входять і польські (взяти хоча б імена Михайло, Іван, Василь), а в південному регіоні в ролі неофіційних іменувань частіше виступають давні, рідкісні імена чи їх іншомовні відповідники — часто молдовські (Агафон, Ананій, Тит, Наталіца, Зініка, Петріка, Джіка). Також для останнього більш продуктивним є творення вуличних назв жінок (андронімів) від прізвищ [*Коржиха* від Коржа, *Чимпоешка* від Чимпоеш, *Піруска* від Пірус]. Можливо, пов'язане це з тим, що в одеських селах живе багато переселенців і через те прізвище виконує свою безпосередню роль. Часто в цих населених пунктах для творення неофіційних іменувань використовується таке явище, яке П. Поротников називає *редеривацією* (відновлення епоніма — слова, яке колись послужило твірним для певного прізвища) [5, с. 73], і внаслідок цього процесу відтворюються імена чи їх варіанти: *Афбня* від Афанасенко, *Алекс* від Алексеєва, *Гарик* від Гаркуша, *Гйсік* від Герасименко, *Дуня* (чол.) від Данільцев, *Єфим* від Єфименко, *Василь* від Василенко, *Клим* від Клименко, *Кузя* від Кузюкін, *Лазар* від Лазаренко, *Макар* від Макаренко, *Микита* від Микитюк, *Назар* від Назаров, *Нестор* від Несторов, *Панас* від прізвища Апанасенко, *Петька* від Петрочук, *Протбся* (Протас) від Протоеєвич, *Стьопа* від Степаненко, *Гаврило* від Гавриленко. Як правило, такий тип творення неофіційних іменувань найбільш продуктивний серед школярів (можна пригадати героїв фільму «Кадетство»), та в нашому випадку носіями таких онімів є особи віком і 40, і 60 років (особливо активно у ролі таких назв використовується апелятивна лексика: *Чумак* (від прізвища Чумаченко), *Бондар* (Бондарчук).

Якщо говорити про способи творення неофіційних антропонімів від імен, то найчастіше в обох регіонах застосовується суфіксальний спосіб:

-к-, -ок-, -ик-: *Васйлик* (с. 60) від Василь, *Грицбк* від Гриць, *Кирйлик* від Кирило, *рбнько* від Мирон, *Федик* (с. 375) від Федір; *Тр* (с. 365) від Трохим;

-ак-, -ук-: *Процак* від Прокіп, *Домчак* від Домінік, *Миросляк* від Мирослав, *Сашука* від Саша;

-еньк-, -оньк-, -уньк-, -юнчик-: *Петрунька*, *Пилипбнько*, *Федорбнька* (чоловіче) від Федір; *Віталюнчик*;

-очк-, -ичк-: *Воніфрочко* (Оніфро — с. 272) від імені батька Онуфрій;

-ус-: *Титус* від Тит;

-он-: *Савбн* (с. 319) від Сава;

-ч-: *Йванча* від Іван;

~ій-: *Masdiy* від імені матері Магдаліна, *Маланій* від імені матері Меланія, *Парасій* (*Парасія* с. 287) від імені дружини Параска. Остання назва як індивідуальне прізвище закріпилася за чоловіком, у якого були три дружини і всі на ім'я Параска. Також фіксуємо чоловічі прізвища, утворені від імені матері або бабусі: *Коля Ярина*, *Коля Ризя*, *Михайліна*, *Сабінка Иван*, *Дмитро Маланка* (найчастіше такі хлопці виховувались тільки матір'ю або ж жіноча половина у сім'ї була головною).

Для обох регіонів характерне творення від варіантів імен сімейно-родових назв: *Василикй*, *Франики*, *Тадики*, *Процаки*, *Климаки*, *Миханьки* (Опілля); *Клемаші*, *Ананьки*, *Іваньки*, *Кирики*, *Прошки*, *Олександри*, *Марчики* (Одещина). У більшості випадків на півдні вони утворюються безпосередньо від варіанта імені, вживаного у множині, а в Галичині, крім аналогічних форм, використовуються дуже активно посесивні деривати від імені батька чи матері: *Яванцеві*, *Вонгфрочкові*, *Руцині*, *Марблльчіні*.

1. *Воронина О. В.* К вопросу об отфамильных прозвищах / О. В. Воронина // Вопросы ономастики. — Свердловск, 1980. — Вып. 14. — С. 111—115.
2. *Бучко Г. Є.* Народно-побутова антропонімія Бойківщини / Г. Є. Бучко, Д. Г. Бучко // *Linguistica slavica: Ювілейний збірник на пошану І. М. Железняк*. — К.: Київ, 2002. — С. 3—14.
3. *Наливайко М. Я.* Неофіційна антропонімія Львівщини : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 «Українська мова» / М. Я. Наливайко; Національний авіаційний університет. — К., 2011. — 19 с.
4. *Осшаш Р.* Из життя сучасних українських прізвищ. 3 / Р. Осшаш // *Діалектологічні студії*. 6. / відп. ред. П. Гриценко, Н. Хобзей. — Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАНУ, 2006. — С. 293—302.
5. *Порошников П. Т.* О способах образования отфамильных прозвищных именованных / П. Т. Порошников // *Русская ономастика и её взаимодействие с апеллятивной лексикой*. — Свердловск, 1976. — С. 70—74.
6. *Сеник Г. В.* Особливості мовлення як джерело створення прізвищ / Г. В. Сеник // *Записки з ономастики : зб. наук. пр.* / відп. ред. Ю. О. Карпенко. — Одеса : Астропринт, 2000. — Вип. 4. — С. 30—36.
7. *Суперанская А. В.* Ономастические универсалии / А. В. Суперанская // *Восточнославянская ономастика*. — М.: Наука, 1972. - С. 346-356.
8. *Трійняк І. І.* Словник українських імен / І. І. Трійняк. — К.: Довіра, 2005. — 509 с.
9. *Федотова Н. М.* Сучасні прізвища Луганщини : когнітивна прагматика творення тексту оніма : Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 «Українська мова» / Н. М. Федотова; ХНУ ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2008. — 20 с.
10. *Худаш М. Л.* З історії української антропонімії / М. Л. Худаш. — К., 1977. — 236 с.
11. *Чабаненко В. А.* Прізвища в системі експресивних засобів народнорозмовної мови (на матеріалі говірок Запорізької та Дніпропетровської областей) / В. А. Чабаненко // *Повідомлення Української ономастичної комісії*. — К.: Наук. думка, 1976. — Вип. 14. — С. 16—20.
12. *Чучка П. П.* Прізвища закарпатських українців : Історико-етимологічний словник / П. П. Чучка. — Львів : Світ, 2005. - 704, XLVIII с.
13. *Шульська Н. М.* Сімейно-родова антропонімія Західного Полісся / Н. М. Шульська // *Українська мова*. — 2010. - № 2. — С. 50-59.

А. В. Сеник

ВАРИАНТЫ ИМЁН КАК ОДИН ИЗ ВИДОВ НЕОФИЦИАЛЬНЫХ АНТРОПОНИМОВ

В статье анализируются варианты имён, выступающих в качестве неофициальных антропонимов жителей сёл Ивано-Франковщины и Одесщины. Онимы распределяются между группами в зависимости от мотивов номинации. Выделяются особенные региональные варианты, не зафиксированные в словаре собственных имён И. И. Трійняка. Определяются способы образования отыменных неофициальных наименований и специфика их употребления в указанных регионах.

Ключевые слова: региональная антропонимия, прозвище, семейно-родовое наименование, уличное наименование, варианты имён.

A. V. Senyk

NAME VARIATIONS AS A TYPE OF UNOFFICIAL ANTHROPNYMS

This article analyses name variations that act as unofficial anthroponyms of villagers of Ivano-Frankivsk and Odessa regions. Proper nouns of this type are divided into groups depending on motives of nomination. They single out special regional variations that are not lexicalized in the Triynyak's Dictionary of Proper Names. In this article the ways of creating of name variations from nominal unofficial names are determined and clarified specifics of their wage in above mentioned regions.

Key words: regional anthroponymy, nickname, clan name, street nickname, name variations.